

СТАНОВИЩЕ

От проф. Любомир Алексиев д. м.

Катедра "Авиационна и морска медицина" – Военно Медицинска
Академия – София

Относно: дисертационен труд за присъждане на научна степен
"доктор на науките", професионално направление 7.1. Медицина,
област на висше образование 7. Здравеопазване и спорт. Научна
специалност "Медицина на бедствените ситуации"

Автор: доц. д-р Димитър Георгиев Ставрев д. м.
Медицински Университет "Проф. д-р Параскев Стоянов" - Варна
Катедра "Медицина на бедствените ситуации и морска медицина"

Тема: Медицински аспекти на водния травматизъм на море

Дисертационният труд на доц. Ставрев е на съвременна и актуална тема, свързана с широко обхватния проблем – морски травматизъм и необходимост от медицинска помощ и превенция на инциденти и катастрофи с ранени, болни и пострадали хора на море.

Дисертационният труд е преминал всички етапи за защита пред Катедрен съвет на Катедра "Медицина на бедствените ситуации и морска медицина".

Представеният дисертационен труд е в обем 254 страници, включващ 28 графики, 9 таблици, 14 фигури и 3 снимки. Библиографията съдържа 363 заглавия, от които 162 на български и 201 на латински. Богатият литературен обзор дава възможност за пълноценна оценка и ниво на съвременното състояние на разглежданата от дисертанта тематика както в нашата страна, така и в световен план. Трудът е написан на високо професионален и разбираем език.

Широко обхватният анализ на съвременното състояние на проблема от литературните източници, разположен на 72 страници, дава обективна възможност за извеждане на целта на разработката – анализ на свързаните с морските злополуки и катастрофи увреждания от морската среда на здравето на засегнатите и въз основа на направените изводи да се набележат мерки за намаляване и преодоляване на водния травматизъм на море.

За постигане на целта, дисертантът си поставя пет задачи, напълно съответстващи на виждането за постигане на идеята,

заложена в нея чрез литературните източници, така и на базата на собствени проучвания.

Научните разработки и изследвания, проведени самостоятелно и от колективи с участието на доц. Ставрев в продължение на повече от тридесет години, са основа за потвърждаване на научните търсения и направените изводи при разглеждане и анализ на получените резултати.

Интерес представлява разглеждането на проблематиката от гледна точка на първоизточника на възникване на въздействието върху човека на морската околна среда, а именно от природни въздействия и от дейността на хората. Посочено е сходството и разликите на факторите и последиците от тези две области, както и различните пътища на превенция и оказване на медицинска помощ на хората, попаднали в критични ситуации на море.

Не малка част от труда е отделена на обучението и подготовката за превенция и оказване на медицинска помощ на професионалните моряци, курсанти от ВВМУ „Н. Вапцаров“, професионални спасители и друг персонал ангажиран във флота. В същото време авторът се обръща към проблема на подготовката на гражданското общество за предотвратяване на въздействия на морето върху хората на вода и суша, и готовността за адекватни реакции до намесата на професионалисти за оказване на помощ на пострадалите.

Проведеното анкетно проучване за нивото на подготовка на населението по въпросите за морския травматизъм, е онагледено с множество графики и таблици, демонстриращи състоянието и тенденциите в подготовката и реалната нагласа за реакции при инциденти на море.

Направен е съществен извод: Съществуващата система за подготовка на населението за профилактика и противодействие на воден травматизъм на море е разнообразна, широко обхватна и ефективна. Доказателство за тази констатация е намалението на броя на загиналите от воден травматизъм в морските води по българското крайбрежие, достигнал ниво 1,2 ‰ на 100 000 по измерването на СЗО.

Изследователската дейност, предоставена от дисертанта в областта на междуинституционалното взаимодействие при инциденти, предизвикващи воден травматизъм по крайбрежието, в териториални води и зони на отговорност в Черно море, е уникална и прави важни препратки за бъдещи действия и усъвършенстване на системата за търсене и спасяване като елемент на националната система за защита при бедствия.

Авторефератът е представен на 90 страници, като са спазени изискванията на Закона за развитие на академичния състав на Р. България и Правилника по прилагането му.

Като препоръка за бъдещи разработки мога да препоръчам разширяване на взаимодействието с институции и иновационни технологии на национално ниво за разширяване и усъвършенстване на спасителните дейности на вода, каквито са изграждащата се система за спешна авиационна въздушна помощ (HEMS), търсене и спасяване (SAR), използване на безпилотни авиационни системи (BAS) за медицинско разузнаване и транспорт на медицински доставки до бедстващи на море.

В заключение смятам, че дисертационният труд на доц. Ставрев „Медицински аспекти на водния травматизъм на море“ е актуален с обширен собствен оригинален научен принос и основа за бъдещи научно - приложни разработки. Трудът отговаря на изискванията за присъждане на научната степен “ доктор на науките“, което е основание да дам положителна оценка.

Давайки положителна оценка, си позволявам да препоръчам на уважаемите членове на Научното жури да присъди научната степен“ доктор на науките“ на доц. д-р Димитър Георгиев Ставрев д. м. за неговия труд.

10.09.2021г.
Гр. София

Член на научното жури:

проф. Алексиев